

بسمه تعالی

دبیرستان پسرانه نمونه دولتی درخشنده صراف یزد

نام و نام خانوادگی:

نام درس: ادبیات فارسی

زمان امتحان: ۶۵ دقیقه

نام دبیر:

رشته: همه رشته ها

تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۲

تعداد سوال: ۲۰ سوال

تعداد صفحه: ۳

نوبت پایانی (خرداد)

نمره دانش آموز:

نمره تجدید نظر:

بارم

سؤالات

ردیف

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱/۵	معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید : الف) انشای ارجالی خسرو را عرض می کردم. ب) بیوشید درع سواران جنگ. ج) از یال و غارب به زیر آمد. د) زمانه مرا پتک ترگ تو کرد. هـ) مکاری از ما سی دینار مغربی خواست . و) چوپان که از ملازمان او بود ، شمشیر به دست ، شر را به نزد او بود .	۱
۱/۵	در عبارات زیر فقط ۳ غلط املائی را بیابید و درست آن را بنویسید (هر جواب صحیح نیم نمره تعلق گیرد و هر گزینه غلط کسر نیم نمره). الف) از خوان تو بسی خوردم و از قریب نوازی تو بسی آسودم. ب) گل به همه رنگ و برازنده گی / می کند از پرتو من زندگی. ج) صد هزاران این چنین اشباح بین / فرقاشان هفتاد ساله راه بین د) خواست کزان ورطه قدم در کشد/ خویشان از حادثه برتر کشد.	۲
۰/۲۵	کدام گزینه، جمله مرکب نیست؟ الف: مقبل آن کز خدای گیرد پشت. ب: گفت در این معرکه یکتا منم. ج: تا راست تمام نشده، دروغ نگویم. د: قصه حال یوسف را نیکو نه از حسن صورت او گفت.	۳
۰/۷۵	کدام واژه ها دو تلفظی هستند؟ (سه مورد) بوستان - مهربان - مرزبان - باغبان - پاسدار - استوار	۴
۱	در جملات زیر ، نقش دستوری واژگان مشخص شده را بنویسید . تو تنها تر از شجاعت در گوشه روشن وجدان تاریخ ایستاده ای و صداقت شیرین ترین لبخند بر لبان اراده توست.	۵
۰/۵	با توجه به نوع حرف «را» نقش واژه های مشخص شده را بنویسید: شما را <u>چو باور</u> به یزدان بود.	۶

ردیف	سؤالات	بارم
۷	هسته و وابسته ها را در گروه مفعولی عبارت زیر مشخص کنید: در تنش جست و یافت آن دو گهر / تعبیه کرده در میان کمر.	۰/۷۵
۸	در کدام مصراع متمم با دو حرف اضافه دیده می شود؟ متمم آن عبارت و دو حرف اضافه آن را مشخص کنید: سر هم نبرد اندر ارد به گرد. کمان به زه را به بازو فکند. یکی تیر زد بر بر اسب اوی. به رستم بر آنکه بیارید تیر.	۰/۷۵
قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۹	در متن زیر یک جناس ناقص (ناهمسان) و یک جناس تام (همسان) بیابید. حالی آن لعل آبدار گشاد / پیش آن ریگ آبدار نهاد / گفت برخیز تیغ و دشنه بیار / شربتی اب سوی تشنه بیار. در چراغ دو چشم او زد تیغ / نامد از کشتن چراغ دریغ. آمد آورد پیش خیر فراز / گفت گوهر به گوهر آمد باز. جناس همسان () جناس ناهمسان ()	۰/۵
۱۰	در بیت زیر آرایه تناسب را مشخص کنید: گفت مردم ز تشنگی دریاب / آتشم را بکش به لختی آب.	۰/۵
۱۱	ارکان مورد نظر تشبیه زیر را بنویسید. شیره تریاک آن شیر بی باک را چون اسکلتنی وحشتناک ساخته بود. مشبه: _____ مشبه به: _____	۰/۵
۱۲	در جملات زیر مجاز ها را بیابید: بر آویخت رهام با اشکبوس / بر آمد زهر دو سپه بوق و کوس. چو بر زین پیچید گرد آفرید / یکی تیغ تیز از میان برکشید.	۰/۵
۱۳	در هر عبارت یک آرایه مشخص کنید. (فقط ذکر نام آرایه در جلوی هر بیت کافی است). الف: بادی که در زمانه بسی شمع ها بکشت / هم بر چراغدان شما نیز بگذرد. ب: این از استعداد های او و چشمه ای از خوشمزگی رنگارنگ او بود. ج: هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم. د: هم وفا بود، هم جفا.	۱
۱۴	از میان اشعار حفظی کتاب، دو بیت را به دلخواه در زیر بنویسید:	۲

قلمرو فکری (۸ نمره)

۱	۱۵	معنی و مفهوم بیت ها و جملات زیر را به نثر امروزی بنویسید . (گزارش و تحلیل متن) الف) سزد گر بداری سرش در کنار / زمانی براسایی از کارزار
۱		ب) تو مرا کشتی و خدای نکشت / مقبل آن کز خدای گیرد پشت.
۱		ج) چون بر رقعہ من اطلاع یابد ، قیاس کند که مرا اهلّیت چیست .
۱		د) گفت از جاهت اندیشه همی کردم، اکنون که در چاهت دیدم، فرصت غنیمت دانستم.
۱		هـ) اسب از پهلو ، اسبی خود را به کمال نشان می داد .
۰/۵	۱۶	مفهوم تمثیلی مصراع « خورد گاو نادان ز پهلو ی خویش » چیست؟
۰/۵	۱۷	منظور از عبارت « هر چه در سوی تو، حسینی شد و دیگر سو یزیدی » چیست؟
۰/۵	۱۸	مولوی در بیت زیر ، آدمی را از چه چیزی بر حذر می دارد ؟ « چون بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست »
۰/۵	۱۹	با توجه به بیت زیر ، به سوالات پاسخ دهید : • چو آگاه شد دختر گزدهم ***** که سالار آن انجمن گشت کم الف) منظور از دختر گزدهم چه کسی است ؟ ب) در مصراع دوم ، سالار آن انجمن کیست ؟
۱	۲۰	در مقابل هر یک از گزینه های شماره ۱ الی ۴ یک گزینه از حروف الف تا هـ قرار دهید.. (یک مورد اضافی است)
<p>۱ - در معرکه قلوب مجاهدان خدا آرامشی است که حاصل ایمان است. ()</p> <p>۲ - گفتا تو بندگی کن کاو بنده پرور آید. ()</p> <p>۳ - مُقبل آن کز خدای گیرد پشت. ()</p> <p>۴ - خداوند در هر جا که به تصوّر در آید ، هست و نایافتنی است. ()</p> <p>الف) لا تدركه الابصار و هو يدرك الابصار ب) توکل به خداوند ج) اطاعت و فرمان پذیری د) یکتا پرستی</p> <p>هـ) الا بذكر الله تطمئن القلوب</p>		